

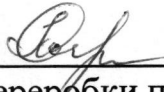
Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет Біолого-технологічний
Кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва
та кінології

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК 7. Племінні ресурси, селекція та відтворення собак
(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Кінологія»

за спеціальністю Н2 Тваринництво

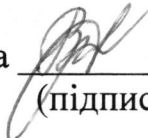
на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Розробник: Людмила БУЛА, к.с.-г.н., доцент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології

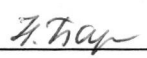
Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри Технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології	протокол від <u>09.06.2026р</u> № <u>18</u> В.о.завідувача кафедри <u></u> Людмила БУЛА
---	--

Погоджено:

Гарант освітньої програми Людмила БУЛА
(підпис)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Вікторія ВЕЧОРКА
(підпис)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: М. Шкляр
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)
 Т. Чернавська
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації (Надія Таранчук)
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 23.06. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Племінні ресурси, селекція та відтворення собак							
2.	Статус ОК	Обов'язковий							
3.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК	Кінологія /Н2 Тваринництво							
4.	Підрозділ, що реалізує ОК	Біолого-технологічний факультет, кафедра технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології							
5.	Рівень НРК	7 рівень							
6.	Семестр та тривалість вивчення	1 семестр, 15 тижнів							
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5							
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)						Самостійна робота	
		Лекційні		Практичні		Лабораторні			
		денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.	денна	заоч.
		30	12	30	12	-	-	90	126
9.	Мова викладання	Українська							
10.	Обмеження	-							
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Була Людмила Валер'янівна							
11.1	Контактна інформація	Доцент кафедри технології виробництва і переробки продукції тваринництва та кінології, кабінет 320 головного корпусу ел. адреса: bula.snau@gmail.com консультації: щопонеділка 12 ⁰⁰ -13 ⁰⁰ .							
12.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів знань, умінь та навичок щодо засвоєння студентами основних характеристик порід собак і породотвірного процесу, досвіду їх експертизи і розведення, методів організації селекційно-племінної роботи у кінологічних організаціях; вивчення генетичних параметрів та особливостей відтворення собак. Освітній компонент спрямований на досягнення фахових програмних компетентностей, що реалізується через дисциплінарні результати навчання, зокрема формування навичок проведення експертизи собак, застосовування знання стандарту для оцінки собак певних порід, здатність організовувати селекційні зоотехнічні заходи, а саме, виставки та племінні огляди собак, використовувати генетичні параметри собак для розробки моделей відтворення нових генерацій, здатність оцінювати племінні якості собак за комплексом критеріїв, спрогнозувати результати селекції, організовувати племінну справу та технологічні процеси відтворення собак у кінологічних організаціях.							
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на ОК1 Методологія та організація наукових досліджень із застосуванням іноземної мови за професійним спрямуванням, ОК6 Біологія, утримання та профілактика захворювань собак Освітній компонент є основою для ОК8 Теорія дресури та спеціальне собаківництво, ОК9 Дослідницька практика, ОК10 Атестаційний іспит. Кваліфікаційна робота							
14.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності у СНАУ регулюється Кодексом академічної доброчесності							

		https://drive.google.com/file/d/142uwVZKHnDYNQJ6TKFxaaPcr7rT5qTN8/view У відповідності до нього вимоги до студента щодо дотримання академічної доброчесності під час вивчення освітнього компонента наступні: відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальною програмою; бути присутнім на усіх заняттях; виконувати самостійну роботу; чесно та відповідально готуватись до поточного, модульного та підсумкового контролю; подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу. Є неприйнятним для студента: виявляти нешанобливе та некоректне ставлення до викладача; запізнюватись на заняття та пропускати їх без поважних причин; під час навчального процесу використовувати підказки, роботи інших осіб, телефони; надавати та одержувати допомогу від третіх осіб при проходженні поточного, модульного та підсумкового контролю; отримувати або пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній діяльності. За порушення правил академічної доброчесності студенти можуть бути притягнуті до наступних форм відповідальності (ч.6 ст. 42 Закону України «Про освіту»): - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; - відрахування з університету; - позбавлення академічної стипендії; - позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати навчання.
15.	Посилання на Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3562
16.	Ключові слова	Породи собак, племінні ресурси, екстер'єр собак, виставки собак, племінна робота, генетика собак, відтворення собак.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)				Як оцінюється РНД
	ПРН 5	ПРН 8	ПРН 11	ПРН 12	
ДРН 1. Провести експертизу собак, використовуючи різні методи оцінки екстер'єру.	x	x	x		Індивідуальне завдання, курсова робота, підсумковий екзамєн
ДРН 2. Застосовувати знання стандарту та особливостей експертизи породних груп собак згідно класифікації МКФ для оцінки собак певних порід.	x	x	x		Курсова робота, підсумковий екзамєн

ДРН 3. Організовувати виставки та племінні огляди собак.			x		Індивідуальне завдання, підсумковий екзамен
ДРН 4. Використовувати генетичні параметри собак для розробки моделей відтворення нових генерацій.	x	x	x		Індивідуальне завдання, курсова робота, підсумковий екзамен
ДНР 5. Оцінити племінні якості собак за комплексом критеріїв, враховуючи особливості породної належності та організувати підбір племінного поголів'я.	x	x	x		Курсова робота, підсумковий екзамен
ДРН 6. Спрогнозувати результати селекції у племінному розпліднику та організувати племінну справу у кінологічних організаціях.	x	x	x		Курсова робота, підсумковий екзамен
ДРН 7. Проектувати та організовувати технологічні процеси відтворення собак у державних та приватних кінологічних організаціях				x	Індивідуальне завдання, підсумковий екзамен

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу								Рекомендована література
	Аудиторна робота						Самостійна робота		
	Лк		Пз		Лаб.з				
	ден.	заоч.	ден.	заоч.	ден.	заоч.	денна	заоч.	
Тема 1. Принципи і методи оцінки екстер'єру собак. 1. Вступ. Походження собак та їх еволюція. 2. Екстер'єр і конституція собак. Термінологія, яка використовується при описування екстер'єру собак. 3. Принципи і методи оцінки екстер'єру собак. 4. Методологія, техніка і етика експертизи собак.	10	2	8	4	-	-	10	22	4, 5, 6, 18, 19, 22, електронні ресурси
Тема 2. Породи собак і техніка їх експертизи на виставках. 1. Класифікація порід собак. 2. Поняття стандарту породи. 3. Походження, основне використання, стандарт та особливості експертизи	6	4	8	2	-	-	20	28	4, 5, 6, 18, 19, 20, електронні ресурси

породних груп собак згідно класифікації МКФ. 4. Організація і правила проведення виставок собак.									
Тема 3. Генетичні основи селекції собак. 1. Основні поняття генетики собак. 2. Приватна генетика собак. 3. Генетично обумовленні хвороби і аномалії собак.	2	2	4	2	-	-	20	22	1, 2, 4, 5, 6, електронні ресурси
Тема 4. Племінна справа і селекція собак. 1. Відбір у собаківництві. 2. Особливості підбору у розведенні собак. 3. Методи розведення собак. 4. Організація племінної справи і селекції собак.	6	2	4	2	-	-	20	26	1, 4, 5, 6, 21, електронні ресурси
Тема 5. Відтворення собак. 1. Фізіологія відтворення собак. 2. Організація відтворення в умовах спрямованого розведення. 3. Штучне осіменіння собак та його теоретичне обґрунтування. 4. Стерилізація собак.	6	2	6	2	-	-	20	28	3, 4, 6, електронні ресурси
Всього	30	12	30	12	-	-	90	126	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1	Лекція, лабораторно-практична робота, заняття на розпліднику СНАУ	18	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання, виконання розділу курсового проєкту стажування на виставці собак або племінному огляді	10
ДРН 2	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, заняття на розпліднику СНАУ,	10	Опрацювання конспекту, літературних джерел, написання огляду літератури курсового проєкту, стажування на виставці собак або племінному огляді	14
ДРН 3	Лекція, презентація, лабораторно-практична	4	Опрацювання конспекту, літературних джерел,	6

	робота, робота з виставковою документацією		виконання індивідуального завдання стажування на виставці собак	
ДРН 4	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота.	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання.	20
ДРН 5	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, робота з племінною документацією.	6	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання індивідуального завдання, виконання курсового проєкту	10
ДРН 6	Лекція, презентація, лабораторно-практична робота, робота з племінною документацією.	4	Опрацювання конспекту, літературних джерел, виконання курсового проєкту	10
ДРН 7	Лекція, лабораторно-практична робота, заняття на розпліднику СНАУ	12	Опрацювання конспекту, літературних джерел	20

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Індивідуальне завдання за темою 1-2	20 балів / 15%	1 семестр, 8 тиждень
2.	Індивідуальне завдання за темою 3-4	20 балів / 15%	1 семестр, 15 тиждень
3.	Курсова робота	30 балів / 25%	1 семестр, 15 тиждень
4.	Екзамен – тест множинного вибору.	30 балів / 30%	1 семестр, екзаменаційна сесія

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	<12 балів	12-14 балів	15-18 балів	18-20 балів
Індивідуальне завдання за темою 1-2	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі описи відсутні, неповний звіт експертизи породи у ринзі	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано відмінне бачення стандарту породи, критичне мислення відповідно оцінки недоліків екстер'єру собаки

	<i><12 балів</i>	<i>12-15 балів</i>	<i>15-17 балів</i>	<i>18-20 балів</i>
Індивідуальне завдання за темою 3-4	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі розрахунки відсутні, відсутній аналіз отриманих даних	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано глибоке розуміння генетичних параметрів собак та здатність їх прогнозувати у племінного поголів'я
	<i><18 балів</i>	<i>18-23 балів</i>	<i>23-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
Курсова робота	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі питання розкриті неповністю, студент володіє матеріалом не в повній мірі	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано вільне володіння матеріалом	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано високу обізнаність у даній темі та здатність до критичної оцінки джерел інформації відповідно особливостей експертизи певної породи собак, розроблено та обґрунтовано план селекційної роботи для створення перспективного племінного поголів'я у розпліднику.
Екзамен	<i><18 балів</i>	<i>18-22 балів</i>	<i>22-27 балів</i>	<i>27-30 балів</i>
Всього	0-59 балів	60-74 бали	75-89 балів	90-100 балів

5.2. Формативне оцінювання

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення тем	На наступному практичному занятті після викладення матеріалу за темою
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним завданням протягом занять	Протягом семестру
3.	Усний зворотний зв'язок від викладача після виконання розрахункової роботи	На наступному занятті після здачі студентом виконаного завдання
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над курсовим проектом протягом занять	Протягом семестру

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

6.1.1. Підручники, посібники

1. Боярчук О.Д., Грановський О.Е., Гришук А.В. Генетика з основами селекції: навчальний посібник. Полтава. ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка: Миргород, 2023. 188 с. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi82/0062199.pdf>
2. Генетика тварин : навчальний посібник / Л. М. Хмельничий, І. О. Супрун. - 2-е вид. - К. : Видавничий центр НУБіП України, 2023. - 463 с.
3. Скляров П.М. Біотехнологія відтворення собак і котів: навчальний посібник/ П.М. Скляров. – Дніпро: РВВ ДДАЕУ, 2022. – 92 с. <https://dspace.dsau.dp.ua/bitstream/123456789/6609/1/84.pdf>

6.1.2. Методичне забезпечення

4. Курс лекцій та лабораторно-практичних занять з дисципліни «Племінні ресурси, селекція та відтворення собак» <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3562>
5. Племінні ресурси, селекція та відтворення собак. Методичні вказівки щодо виконання курсової роботи / За ред. Була Л.В. Суми, 2022. 24 с.
6. Племінні ресурси, селекція та відтворення собак. Методичні вказівки до лабораторно-практичних занять для студентів денної і заочної форми навчання згідно освітньої програми «Кінологія» (освітній рівень «Магістр») зі спеціальності Н2 Тваринництво. / Укл. Була Л.В. Суми. 2025. 96 с.

6.1.3. Електронні ресурси

7. <http://uku.com.ua/>
8. <http://www.fci.be/en/>
9. <http://www.doggenetics.co.uk/>
10. <https://championuku.wixsite.com/plemksu>
11. <https://championuku.wixsite.com/showksu>
12. <https://grumer.com.ua/strizhka-sobak/tipy-shersti.html>
13. http://uku.com.ua/kinolog_kursy/index.html
14. <https://pesyk.kiev.ua/zabarvleniya-korgi-vibirayemo-najkrasivishij/>
15. http://uku.com.ua/vebinar/work/okr_porody.pdf
16. <https://www.thekennelclub.org.uk/breed-standards/the-kennel-club-glossary-of-canine-terms/>
17. <https://sova.vet/>

6.2. Додаткові джерела

18. Була Л. В., Свисенко С. В., Павленко Ю. М., Джура О. Л., Бартенєва Л. С. Вплив породної належності, статі та показників екстер'єру собак на їхні робочі якості з кінологічного фристайлу. Вісник Сумського національного аграрного університету, серія «Тваринництво». Суми, 2021. вип. №4 (47). С. 202-208. <https://doi.org/10.32845/bsnau.lvst.2021.4>.
19. Єгорченкова С.В., Була Л.В. Дослідження параметрів екстер'єру собак вітчизняної породи одіс. Розведення і генетика тварин. 2025. Вип. 70. С. 87-96. <https://doi.org/10.31073/abg.70.06>
20. Енциклопедія. Собаки. Кристал Бук, 2021. - 160 с.
21. Мартишин Л.І., Мартишин І.В., Коваль І.І. Розведення сільськогосподарських тварин. Науково-методичний центр ВФПО, 2021. 191 с. <https://drive.google.com/file/d/12UX2IQBTrNicNPUAk6y1uyKeqrgPQ0wi/view>

22. Judy Horton. A Detailed Guide To Judging The Boxer
<http://www.worldwideboxer.com/index.html>

23. Наукові та науково-виробничі журнали:

- Club Dogs. Клубні собаки: ВГО «Кінологічна Спілка України».
- Мисливські собаки.
- Ветеринарна практика
- Вісник Сумського національного аграрного університету, серія «Тваринництво»

6.3. Програмне забезпечення

1. Excel.
2. Текстовий редактор Word.
3. Microsoft Office Power Point.